

PARTICIPIUL – TERMEN CONDIȚIONANT AL PREDICATIVULUI SUPLIMENTAR

Gramatica relațională de factură neotradițională asimilează, cel mai adesea, formele verbale nepersonale contragerilor și reducerilor. Termenul *contragere* este definit de către D. D. Drașoveanu pe baza unor reguli de transformare (= trecerea verbului-predicat de la un mod personal la un mod nepersonal și suprimarea relațului interpropozițional) a unui *transformandum*¹ într-un *transformatum*. În funcție de tipul formei verbale din *transformatum*, pot fi identificate trei tipuri de contrageri: gerunziale, infinitivale și prin supin. Participiul se constituie ca o *reducere* (= abreviere), aceasta fiind definită ca o transformare „care constă în suprimarea relatorului subordonant interpropozițional și a verbului *a fi* (indiferent de valorile acestuia – «copulativ», auxiliariar al diatezei pasive sau predicativ)” (Drașoveanu 1997, p. 256). Reexaminarea formelor verbale nepersonale sub aspectul predicativității determină recunoașterea contragerilor și a reducerilor ca propredicate² și, implicit, le asigură acestora statut propozițional³.

Descrierea exhaustivă a predicativului suplimentar din perspectiva termenului condiționant (participiul) relevă o serie de problematici care-i vor confirma încă o dată statutul de funcție sintactică eterogenă.

Din punct de vedere morfosintactic, participiul apare în două contexte distincte: participiul invariabil și participiul variabil.

Participiul invariabil⁴ se constituie ca o subunitate în componența formelor verbale compuse (perfect compus, viitor anterior, conjunctiv perfect, condițional perfect, prezuntiv perfect și infinitiv perfect), fiind privat de autonomie morfosintactică: „lipsa autonomiei morfologice a participiului care face parte din structura formelor verbale analitice se asociază într-o manieră evidentă și cu lipsa de autonomie semantică și sintactică” (Neamțu 2006, p. 15)⁵.

---

¹ *Transformandum*-ul este constituit din propoziții subordonate sau coordonate.

² Pentru definirea conceptului de *propredicat*, vezi Drașoveanu 1997, p. 248, dar și Hazy 1997, p. 87.

³ I. Pomian (2008, p. 198, 246 și urm., 399) analizează gerunziul și participiul din construcțiile absolute ca propoziții subordonate. Subordonata circumstanțială în care verbul-predicat este la modul infinitiv a fost denumită construcție pseudoabsolută, prin calificativul *pseudoabsolut* autorul dând seamă de faptul că grupul verbal infinitival este integrat sintactic prin intermediul adverbializatorilor, spre deosebire de construcțiile gerunziale și infinitivale relate prin aderență.

⁴ Participiul invariabil se regăsește și în structura diatezei pasive impersonale, având valoare exclusiv verbală (vezi Neamțu 2006, p. 14).

⁵ Pentru participiul invariabil din cadrul așa-numitelor forme compuse, vezi și SMLRC, p. 212.

Participiul variabil, caracterizat prin autonomie morfologică și sintactică (Pană Dindelegan 2003, p. 117), cunoaște în teoria sintaxei românești, valoare verbală și valoare adjectivală⁶. În contextul diatezei pasive, participiul, deși este o formă variabilă, își blochează statutul de unitate sintactică autonomă, devenind astfel o subunitate. În perimetrul gramaticii tradiționale, G. G. Neamțu propune un alt mod de abordare a participiului și a diatezei pasive⁷, în termenii unificării construcției pasive, formate din *a fi + participiu*, cu așa-numitul predicat nominal, alcătuit din *a fi + nume predicativ*. Argumentele care susțin această variantă de analiză sunt următoarele:

(1) la nivelul verbului *a fi* nu există nicio deosebire morfosintactică între structura cu *a fi + adjectiv* și *a fi + participiu*;

(2) participiul are același statut atât în prezența, cât și în absența lui *a fi*, din punctul de vedere al flexiunii comportându-se ca un adjectiv variabil, având patru forme flexionare;

(3) nu există nicio diferență între *a fi*-auxiliar predicativ (= verb copulativ) și *a fi*-auxiliar al diatezei pasive, odată ce lexemul postpus acestuia este acordat în gen, număr și caz;

(4) gruparea *a fi + participiu* nu poate fi considerată ca fiind realizarea analitică a unei categorii gramaticale⁸, în speță diateza pasivă, întrucât fiecare din cele două componente se constituie ca determinanți ai subiectului prin acord verbal, respectiv acord adjectival (vezi Neamțu 1986, p. 82; 2006, p. 2). De aceea, din punct de vedere relațional, autorul nu vede niciun inconvenient în a considera gruparea *a fi + participiu* ca un predicat nominal (format din *a fi* copulativ și un nume predicativ) sau ca un predicat verbal și un nume predicativ, dacă i se acordă lui *a fi* statut de verb predicativ (vezi Neamțu 1986, p. 81 și urm.).

NOTĂ. Deși acest tip de analiză privește participiul dintr-o perspectivă unitară, rămâne, totuși, nerezolvată problema participiului acordat (cu formă de G: *revizia unei mașini considerate nouă*), care nu va putea fi considerat predicativ suplimentar, odată ce acordul în G₂ sau D₂ este impus de un alt termen al enunțului.

În ipostaza de termen condiționant al predicativului suplimentar, participiul apare în două tipuri de structuri: izolate fonetic și antepuse față de verbul predicat (a, b) sau neizolate, integrate în organizarea sintactică a enunțului (c):

a. *Considerați de toată lumea normalii, acești inși au acest obicei curios să ne arate pe noi, cei normali, cu degetul la tâmplă* (M. Preda, *Viața ca o pradă*, p. 51); *Nici acei mistici naționaliști români, numiți legionari, [...] nu se plâneau de șeful statului care îi adusese la putere* (Z. Stancu, *Desculț*, p. 235); *Apoi rătăciră prin*

⁶ Valoarea adjectivală a participiului se bazează pe faptul că acesta cunoaște forme flexionate în gen, număr (și caz).

⁷ Pentru rezervele existenței unei diateze pasive, vezi și SMLRC, p. 196 și urm.; Drașoveanu 1997, p. 135–141.

⁸ Diateza este o categorie de opoziție (activ vs pasiv), nu este o categorie relațională (vezi Drașoveanu 1997, p. 83).

galerii joase de unde scăpară sub o boltă largă și înaltă, poreclită biserică, toată scobită numai în nămeștii de sare (V. Voiculescu, *Zahei Orbul*, p. 154).

b. *Odată plecați singuri în excursie, copiii erau tot mai fericiți; Odată numit director, lucrurile au luat o întorsătură nefavorabilă.*

c. *Dar e adevărat că domnișoara numită Cora Petrașincu [...] domnul numit Lazarovici ... Acel Sebi... Nu, nici vorbă, sunt foarte buni prieteni, lumea e rea* (M. Preda, *Delirul*, p. 226); *Îl chema Titus Diaconescu și era șeful paginei a doua intitulată [sic!] „Popasuri” de la ziarul său* (M. Preda, *Delirul*, p. 460).

Participiul din construcțiile antepuse și izolate fonetic de verbul-predicat, numite și construcții participiale absolute (vezi GALR 2005, vol. II, p. 504; Pomian 2008, p. 246–264), se individualizează, conform GALR, prin: libertate de topică, valoare circumstanțială (temporală), subiect propriu. Participiul din construcțiile neizolate fonetic de verbul la un mod personal are un statut ambiguu, manifestând trăsături duale, verbale și adjectivale.

Revenind asupra trăsăturilor construcției participiale absolute, un aspect implicat direct în relațiile condiționate ale predicativului suplimentar este reprezentat de relația dintre participiu și subiectul acestuia. Deși se afirmă că participiul poate avea subiect, asemenea celorlalte moduri nepersonale, majoritatea studiilor de gramatică omit să precizeze care este expresia acestei relații.

Încercând să demonstreze caracterul propozițional al construcțiilor participiale absolute pe baza relației subiect–predicat, I. Pomian (2008, p. 249–250) susține că „subiectul care însoțește forma verbală nonfinită (aici, participiul) [...] stă întotdeauna în cazul nominativ [...]. Relația sa cu verbul nepersonal este întotdeauna marcată prin forma de nominativ și acordul verbal, încât putem vorbi de o relație de interdependență de tip special⁹, datorită restricțiilor bidirecționale (impunerea cazului nominativ de verb nominalului, respectiv acordul în gen și număr și caz al participiului-predicat cu subiectul propriu)” (*ibidem*). Același acord, în gen, număr și caz, conform opiniei autorului, ar caracteriza și participiile din cadrul diatezei pasive (*ibidem*, p. 247).

OBSERVAȚIE: Particularitățile relaționale ale participiului față de subiect nu pot fi reduse la acordul verbal, atâta timp cât acest acord se realizează în gen, număr și caz. Deosebirea dintre acordul verbal (în număr₂ și persoană₂) și acordul adjectival (realizat în gen₂, număr₂ și caz₂) ce corespunde distincției verb *vs* adjectiv ne

⁹ Din punctul de vedere al relației dintre N₁–subiect și o formă verbală nepersonală, în cercetarea lui I. Pomian se disting două ipostaze diferite ale acestei relații: relația dintre N₁–subiect și gerunziu/infinitiv se manifestă unidirecțional prin rectiune (verbul impunând nominalului cazul nominativ), iar relația dintre N₁–subiect și participiu este descrisă în termenii interdependenței. Vezi Pomian 2008, p. 125, 210, 247. În acord cu această variantă de interpretare, subiectul apare, pe de-o parte, ca subordonat predicatului, iar, pe de altă parte, ca o funcție sintactică echivalentă, ca statut ierarhic, cu predicatul. Or, descrierea poziției sintactice din perspectiva acestei teorii credem că este echivocă și contradictorie, cu atât mai mult cu cât o relație de subordonare dintre doi termeni este o relație în unisens.

determină să contestăm ipoteza de mai sus, cu atât mai mult cu cât este de ne-conceput ca aceste tipuri de acord să caracterizeze în același timp o singură unitate gramaticală.

Relația de interdependență dintre predicat (exprimat printr-un verb la un mod personal) și subiect a fost contestată de D. D. Drașoveanu plecând de la faptul că nu se poate dovedi că verbul-predicat ar putea impune subiectului cazul N₁, deoarece:

- Predicatul selectează un substantival numai dacă acesta este în cazul nominativ, după cum, de exemplu, un complement direct nu intră în relație cu un verb decât dacă acesta este tranzitiv: „A spune că predicatul impune subiectului cazul nominativ ar fi tot așa de absurd ca a spune că obiectul direct impune verbului său regent tranzitivitate” (Drașoveanu 1997, p. 206).

- Întrucât dependența în sintaxă este asimilată subordonării, este imposibil de conceput ca fiecare dintre cei doi termeni (subiectul și predicatul) să se subordoneze unul altuia (*ibidem*, p. 205–206).

În termenii gramaticii de factură relațională neotradițională, participiul variabil va fi asimilat reducerilor participiale pasive.

Definind reducerea „drept transformarea care constă în suprimarea relatorului subordonat interpropozițional și a verbului *a fi* (indiferent de valorile acestuia – «copulativ», auxiliar al diatezei pasive sau predicativ)” (*ibidem*, p. 256), din punctul de vedere al încadrării sintactice a elementelor rămase în transformatum, în reducere substantivalul (***Supărat***, *Ion nu mi-a mai răspuns la întrebare*; ***Student*** *în primul an de facultate*, *Ion mai avea multe de învățat*) va fi interpretat ca nume predicativ, cu excepția participiului, care, în condițiile acceptării diatezei pasive, nu va putea fi nume predicativ. Dacă în situația contragerilor vorbeam și despre o funcție sintactică la nivel interpropozițional, D. D. Drașoveanu subliniază că „în reduceri nu avem o asemenea funcție, căci dincolo de a fi nume predicativ, adjectivul și celelalte nu mai sunt nimic” (*ibidem*, p. 257). Încercând să explice relația dintre reducere și subiectul acesteia, D. D. Drașoveanu propune o altă soluție, ușor contradictorie față de cea de mai sus, ce constă în recuperarea unui gerunziu din momentul anterior transformării (*odată sosiți ei.../odată fiind sosiți ei...*), singurul care ar putea ilustra prezența subiectului: „pentru a ne explica *structura S' + participiu*, trebuie «să urcăm» de la reducere la contragere gerunzială” (*ibidem*, p. 258). În virtutea acestei relații, autorul revine asupra statutului sintactic al reducerii, considerând că aceasta este o propoziție abreviată, redusă, constituindu-se ca unul dintre cei doi termeni ai unei relații interpropoziționale.

Inserarea gerunziului în structură pentru a explica prezența subiectului în vecinătatea participiului nu constituie un argument imbatabil, dovadă fiind faptul că nu orice construcție permite subînțelegerea lui *a fi* ca auxiliar predicativ¹⁰. În

¹⁰ I. Pomian subliniază că recuperarea lui *a fi* nu simplifică situația acestor construcții, odată ce pot fi subînțelese și alte verbe (predicative sau auxiliare predicative): ***Ajungând/Devenind/Părănd/Arătându-se fascinat de prăpastia păcatului***, *Constantin își descleștă mâinile* (Pomian 2008, p. 249).

această situație se află participiile verbelor copulative (vezi și Neamțu 2002–2003) sau ale verbelor intransitive (*portarul ajuns director, venit (ca) profesor*), care, în calitate de reduceri ale unei subordonate atributive, în momentul transformărilor nu trec prin stadiul gerunzial: *După ce a devenit/a ajuns deputat, domnul Escu a uitat de cine a fost ales* → **Devenit/ ajuns** deputat, domnul Escu a uitat cine l-a ales; *Domnul care a venit ca profesor de limba română locuiește în Cluj-Napoca* → **Domnul venit** ca profesor de limba română locuiește în Cluj-Napoca.

Recuperarea relației dintre subiect și forma participială prin revenirea la stadiul gerunzial poate fi motivată în construcțiile care au ca bază o subordonată al cărei predicat este un verb tranzitiv la diateza pasivă: *Considerați de toată lumea normali, acești inși au acest obicei curios să ne arate pe noi, cei normali, cu degetul la tâmplă* → **Fiind considerați** de toată lumea normali... → *Deoarece erau considerați de toată lumea normali...* Dar, odată ce vom accepta lexicalizarea lui *a fi* în aceste structuri, vor apărea ambiguități în analiza gramaticală a grupării *a fi + participiu*, acesta din urmă putând fi interpretat, de la un context la altul, ca subunitate a diatezei pasive sau ca adjectiv (nume predicativ) în situația unei diateze active¹¹.

Din punctul de vedere al predicativului suplimentar, statutul grupării *a fi + participiu* implică o serie de consecințe asupra sistemului relațiilor condiționate:

a. Dacă *a fi + participiu* este o structură pasivă (**fiind considerați normali...**), neanalizabilă pe componente, atunci termenul condiționant al predicativului suplimentar va fi verbul predicativ *a considera*: în [ei] (A) (R₁) *fiind considerați* (B) (R₂) *normali* (C), R₂ (AC), în care C să fie predicativ suplimentar este condiționată de R₁ (AB). Predicativul suplimentar ce apare în vecinătatea verbului predicativ *a considera* se realizează în urma unei condiționări univoc progresive.

b. Dacă *a fi + participiu* este o structură non-pasivă, formată din auxiliarul predicativ *a fi* + adjectiv (nume predicativ), termen condiționant va fi auxiliarul predicativ: în [ei] (A) (R₁) *fiind* (B) (R₂) *considerați* (C) (R₃) *normali* (D), R₃ (AD), în care D să fie predicativ suplimentar se realizează dacă R₁ (AB) și dacă C este nume predicativ. Altfel spus, în cadrul acestui tip de analiză se constată că auxiliarul predicativ funcționează ca termen condiționant de gradul I pentru numele predicativ (*considerați*) și ca termen condiționant de gradul al II-lea pentru predicativul suplimentar (*normali*). Predicativul suplimentar construit în vecinătatea auxiliarului predicativ se realizează numai în prezența sintagmelor condiționate biunivoc, acestea secundate fiind de o condiționare univocă progresivă.

NOTĂ. Stabilirea caracterului pasiv vs nonpasiv al unei construcții, de unde și evidențierea celor două posibilități de analiză, nu-i declină participiului calitatea de a avea un subiect propriu. Din această perspectivă, s-ar justifica apariția predica-

¹¹ Pentru distincția predicat verbal (diateză pasivă) vs predicat nominal (diateză activă), vezi Neamțu 2007, p. 244–247.

vului suplimentar și a numelui predicativ numai în preajma reducerilor participiale pasive, nu și a reducerilor substantivale/adjectivale la un nume predicativ.

Participiului integrat în structura gramaticală a enunțului (*domnișoara numită Cora Petrașincu, șeful paginei a doua intitulată „Popasuri”, asupra soluției apreciate ca greșită, portarul ajuns director, țări foste comuniste*) i-a fost acordat statut adjectival, considerându-se că acesta apare în pozițiile sintactice proprii adjectivului și că din punct de vedere relațional se caracterizează prin acord în gen, număr și caz sau numai prin acord în gen și număr față de substantivalul regent (vezi Pană Dindelegan 2003, p. 118–119; GALR 2005, GALR 2008, vol. I, p. 501–502). Deși participiul a dobândit valoare adjectivală, substantivalul care îl urmează va fi un predicativ suplimentar sau nume predicativ, întrucât cele două poziții sintactice se păstrează intacte odată cu trecerea verbului de la o formă personală la o formă nepersonală (GALR 2005, vol. II, p. 111; GALR 2008, vol. II, p. 112).

NOTĂ. Deși, inițial, în GALR se acordă participiului din aceste construcții statut adjectival, fiind detaliat sub ipostaza „adjunct al adjectivului reprezentat tot printr-un adjectiv” (*ibidem*), se revine asupra acestei variante de interpretare prin precizarea că numele predicativ și predicativul suplimentar din construcțiile detaliate au ca centru o formă verbală nepersonală – un participiu.

Examinând în privința termenului regent construcțiile de mai sus, constatăm că regentul este un substantival, iar că în ipostaza termenului condiționant este participiul. În funcție de statutul participiului – verb sau adjectiv – s-ar putea identifica două variante de analiză cu privire la modul de organizare a sintagmelor.

Dacă participiul are statut adjectival (= adjectiv), în termenii relațiilor condiționate această variantă implică să acceptăm că lexemele *ajuns, foste* (subordonate regentului prin acord în gen, număr și caz), asemenea verbului de bază, s-ar construi cu un nume predicativ, dobândind astfel calitatea de adjective asemantice, asemenea verbelor corespondente (*a ajunge, a fi*)¹². Prin transformarea lui *portarul a ajuns director* în *portarul ajuns director* se constată că raportul referențial și relația dintre cele două substantive (*portarul–director*) s-a păstrat (= flexiune casuală secundă), excepție făcând expresia relației dintre substantivul *portarul* și formele *a ajuns/ajuns* (acord verbal în număr și persoană – *portarul a ajuns* –, acord adjectival în gen, număr și caz – *portarul ajuns*). Dacă vom accepta în ceea ce privește numele predicativ în poziția termenului condiționant un adjectiv, atunci suntem obligați să admitem acest tip de construcție și în cazul predicativului suplimentar. În: *domnișoara* (A) (R₁) *numită* (B) (R₂) *Cora Petrașincu* (C), R₂ (AC), în care C să fie predicativ suplimentar este condiționată de R₁ (AB), R₁= acord adjectival, R₂ = flexiune casuală secundă.

¹² Pentru încadrarea auxiliarelor predicative în categoria verbelor asemantice, vezi Drașoveanu 1997, p. 152–154.

Dacă substantivul regent se află în alt caz decât nominativ, se constată că în prezența adjectivului acordat în gen, număr și caz (*împotriva bărbatului* numit **director**; *șeful paginei a doua* intitulată „**Popasuri**”; *asupra soluției* apreciate **ca greșită**; *asupra unei decizii* considerate **irevocabilă**; *asupra unei decizii* considerate **irevocabilă**) flexiunea cazuală secundă ($N_1' - N_1''$) și acordul adjectival în prezența unui adjectiv de origine verbală sunt blocate, dovadă fiind decalajul $G_3 - N_1$, $G_1 - N_1$, $G_3 - N_2$, $G_1 - N_2$.

Dacă în: (1) *șeful paginei a doua* intitulată „**Popasuri**”, (2) *asupra unei decizii* considerate **irevocabilă** relația dintre predicativul suplimentar și regent ar putea fi reprezentată de nonflexiunea cazuală secundă ($proG_1''$), respectiv de un acord realizat în $pro-caz_2$ ($proG_2$), în ceea ce privește construcțiile cu predicativ suplimentar cu fenomenalizare substantivală care au în poziția termenului regent un substantival într-un caz prepozițional, nonflexiunea nu se va realiza în prezența unui caz de ordin₃ [*împotriva bărbatului* (G_3) numit **director** (N_1)].

Pentru a explica forma de N_1 sau N_2 a predicativului suplimentar ce apare în vecinătatea participiului, D. D. Drașoveanu – urmărind evoluția construcțiilor prin reorganizare sintactică (*Îl chema Titus Diaconescu și era șeful paginei a doua care era intitulată „Popasuri”* prin (1) contragerea gerunzială a subordonatei atributive și (2) reducerea lui *fiind*) – constată că participiul nu glisează din P_2 în P_1 , rămânând o propoziție abreviată. Acordul prin atracție exercitat de substantivul *paginei* (G_1) asupra participiului *intitulată* nu este de natură să modifice statutul de funcție sintactică la nivel interpropozițional (Drașoveanu 1997, p. 269). Această variantă de interpretare are avantajul de a explicita relațiile sintactice pe care le contractează substantivalul-predicativ suplimentar, prin recuperarea unui N_1 -subiect, ca termen regent, dar pune sub echivoc natura relațiilor în care participiul apare ca termen subordonat: se subordonează subiectului său la nivel intrapropozițional (*pagina fiind intitulată*), iar la nivel interpropozițional se acordă în gen, număr și caz față de regentul în G_1 (*șeful paginei a doua intitulată „Popasuri”*).

BIBLIOGRAFIE

Izvoare

- Marin Preda, *Delirul*, București, Editura Jurnalul Național, 2009.
 Marin Preda, *Viața ca o pradă*, București, Editura Jurnalul Național, 2010.
 Zaharia Stancu, *Descult*. Ediția a X-a, București, Editura pentru Literatură, 1964.
 Vasile Voiculescu, *Zahei Orbul*, București, Editura Jurnalul Național, 2010.

Lucrări de referință

- Drașoveanu 1997 = D. D. Drașoveanu, *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 1997.
 GALR 2005 = *Gramatica limbii române*, I. *Cuvântul*, II. *Enunțul*, București, Editura Academiei Române, 2005.
 GALR 2008 = *Gramatica limbii române*, I. *Cuvântul*, II. *Enunțul*. Tiraaj nou, revizuit, București, Editura Academiei Române, 2008.

- Hazy 1997 = Șt. Hazy, *Predicativitatea: determinare contextuală analitică*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1997.
- Neamțu 1986 = G. G. Neamțu, *Predicatul în limba română. O reconsiderare a predicatului nominal*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986.
- Neamțu 2002–2003 = G. G. Neamțu, *Curs special de sintaxă a limbii române contemporane*, ms., Facultatea de Litere, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, anul universitar 2002–2003.
- Neamțu 2006 = G. G. Neamțu, *Observations sur le statut morphologique du participe et du 'supin' en roumain*, în StUBB, Philologia, LI, 2006, nr. 2, p. 13–27.
- Neamțu 2007 = G. G. Neamțu, *Teoria și practica analizei gramaticale. Distincții și... distincții* (cu trei seturi de grile rezolvate și comentate). Ediția a II-a revăzută, adăugită și îmbunătățită, Pitești, Editura Paralela 45, 2007.
- Pană Dindelegan 2003 = Gabriela Pană Dindelegan, *Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări*, București, Editura Humanitas Educațional, 2003.
- Pomian 2008 = Ionuț Pomian, *Construcții complexe în sintaxa limbii române*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008.
- SMLRC = Iorgu Iordan, Valeria Guțu Romalo, Alexandru Niculescu, *Structura morfologică a limbii române contemporane*, București, Editura Științifică, 1967.

THE PARTICIPLE – CONDITIONING TERM FOR THE ADDITIONAL PREDICATIVE ELEMENT

(Abstract)

The article discusses the participle as a conditioning term for the supplementary predicative. The first part of the study details the two contexts of the participle, variable and invariable, mainly shown according to the theories of the relational – neo-traditional grammar. In the rest of the study we inventoried the types of structures with supplementary predicative which have a participle as a conditioning term. Defining the conditioning term as a mediator of a syntactic relation between two terms (the regent term and the subordinate term) we establish that, from the relational point of view, there is no grammatically marked relationship between the conditioning term and the syntactic function it conditions. Thus, the participle in the studied structures is exterior to the relationship between the regent noun and the supplementary predicative as a subordinate term.

Cuvinte-cheie: *flexiune cazuală, nonflexiune cazuală secundă, participiu, predicativ suplimentar, pro-caz, termen condiționant, termen condiționant de gradul al II-lea.*

Keywords: *case flexion, secondary non-flexion, participle, supplementary predicative, pro-case agreement, conditioning term, 2nd degree conditioning term.*

*Institutul de Lingvistică și Istorie Literară
„Sextil Pușcariu”
Cluj-Napoca, str. E. Racoviță, 21
gabrieladomide@yahoo.com*